

BULLETIJN

- - VAN DEN BOND VAN INTERNATIONAAL-KOMMUNISTEN - -

OPSTEL EN BEHEER :

H. DE BREUCK

- 63, ST. JANSPLAATS -

ANTWERPEN - POSTCHECK : 4201.31

HET NUMMER : 50 CENTIEM

JAARABONNEMENT : 6 FRANK

MAANDBLAD

JANUARIE 1938

Nº I

VIERDE JAARGANG.

INHOUD.

DE WISSELS OP DE REGEERING
EN WAT ZE WAARD ZYN.
ANTWOORD OP BESLUITEN.
IN DE REPUBLIKEISCHE GEVANGENISSEN.
HET KLASSEKARAKTER VAN DE SOCIALE
VOORZIENINGEN IN RUSLAND.

DE WISSELS OP DE REGEERING EN WAT ZE WAARD ZYN.

De fameuze wissels die de BWP. zoogezegd in naam van de arbeidersklasse aan de regeering heeft voorgelegd, hebben het onderwerp uitgemaakt van felle diskussies in pers en parlement.

Hierby wou men ons vergasten op een meesterlyk woordfeestyn, waarby Vandervelde aanspraak maakte op een bevoorrechte attentie voor de BWP.wissels en de Socialistische minister van finantiën by daverend applaus van de konservatieven deed opmerken dat er van bevoorrechte wissels geen sprake kon zyn, waar geen enkele wissel op dit kabinet getrokken zou geprotesteerd worden. Op dit oogenblik schynt het dat iedereen het op zyn gunstigst neemt met de dubbelzinnige verklaringen van de partymandatarissen by de regeering aangaande de sociale verzekeringen.

In deze omstandigheden is het onbegonnen werk de positieve elementen te ontdekken, waarop een akkoord tusschen de drie regeeringspartyen in deze kwestie zou tot stand gekomen zyn. Of liever, het is maar al te klaar waarin de drie regeeringspartyen het eens zyn: de sociale verzekering die in het vooruitzicht wordt gesteld beteekent het opleggen van nieuwe lasten aan de arbeidende klasse. En waar de regeering voorwendt een ideaal evenwicht te verwezenlyken tusschen de toegestane gunsten en de opgelegde lasten zonder onderscheid van klassen is zy er slechts in gelukt de balans merkelyk te doen overhellen in het voordeel van de bezittende klasse. En een wyziging in dit opzicht wordt op verre na niet in het vooruitzicht gesteld. De sociale verzekering die de arbeidersklasse zal ten deel vallen zal alleen bestaan uit wat haar door de hooge heeren zal ontnomen worden. Zoo heeft de regeering beschikt.

Om aan te vangen by de werkloozenverzekering. Alle hindernissen lyken overwonnen. Na een kleine berisping heeft het patroonaat toegegeven. De regeering schynt spoed te willen maken. En daar is reden toe. De werkeloosheid groeit aan. Dit laatste jaar zelfs op onrustbarende wyze. Het schynt een uitgemaakte zaak dat de werkloozensteun voor 1938 grootere eischen aan de begrooting stellen zal, dan men by het opmaken van het budget in de Lente van 1937 kon voorzien. Er zal zich dus een lichte wyziging aan de begrootingen opdringen... ofwel de onmiddellyke invoering van de verplichte werkloozenverzekering. Deze laatste oplossing wordt namelyk onder het oog gezien op de "socialistische blad-

zyde " van "Le Peuple" van 19 Desember. Het socialistisch blad stelt vast dat de uitbreiding van de werklozenverzekering tot alle loontrekkenden de noodige miljoenen zou kunnen opleveren om het ontoereikend budget voor 1938 aan te vullen. En het socialistisch orgaan zou het heelmaal niet onaardig vinden, zoo ditmaal de verzekerden (de arbeiders dus) iets meer en de staat iets minder bydroegen.

En hoe staat het met de verhooging van de ouderdomspensioenen? In hun memorandum van oktober gewaagden de socialisten van een voet van 6000 fr., zoogauw mogelijk te verwezenlyken. Jawel maar dan op wiens kosten? De minister van finantiën heeft verklaard dat hy geen enkel voorstel tot uitgaven zou aanvaarden, dat niet tegelyk de middelen zou aangeven om de hiermee overeenkomende inkomsten te scheppen. Maar waar die nieuwe inkomsten ontdekken? In een nieuwe belasting, op het oogenblik dat de bourgeoisie een nieuwe regeling van de belastingen sichts, die volgens haar opvatting alleen een verlichting van de bestaande belastingen kan beteekenen? Hieraan is niet te denken. Pan is er nog maar eene oplossing: de ouderdomspensioenen verhoogden door den vermoederding van de bydrage van belanghebbenden en patroons. De socialistische minister van Arbeid heeft er herhaaldelyk op gezinspeeld in een betoog voor socialistische functionarissen. Hy verklaarde dat, door de bydrage op 7% (in plaats van de huidige 2.5%) te brengen, men nog wel niet de 6000 fr. maar toch "iets" zou kunnen toestaan.

In dit licht komt ons de op eerste zicht tamelyk onverklaarbare passus uit de regeringsverklaring over de uitbreiding van de sociale hervormingen zonder bezwaring van de openbare finantiën begrypelyk voor. En opslag verzwinden alle veronderstelde mooie beloften in de fameuze wissels vervat. De bewering als zou de regering door een voorzichtig doeh doelbewuste politiek van sociale hervormingen "meer maatschappelyke rechtvaardigheid" zou scheppen toont zich dus wat ze is: eenvoudig bluff. Het noodige geld voor de veralgemeening van de werklozenverzekering en de verhooging van den pensioenfoot zal voor een groot gedeelte van de reeds zoo ontoereikende loonen van de arbeiders afgehouden worden. Wat komt hierby van de socialistische theorie terecht, volgens dewelke de sociale voorziening slechts een middel is om aan de arbeidende klasse, door middel van den staat, een gedeelte van de ontfroefde meerwaarde te doen terugkeeren? Een zekere manier dus om in de handen der arbeiders "het volledig produkt" van hun arbeid te doen toerechtkomen? Deze theorie wordt dus tot niets herleid tegenover de uitdrukkelijke betoekenis van de bourgeoisie dat zy zich zal verzetten tegen elke politiek die onder voorwendsel van sociale voorziening zou raken aan het aandeel van het kapitaal. En van het oogenblik dat dit aandeel niet aangeroerd wordt door de sociale voorziening, wat beteekent dan die politiek? Een eenvoudige omweg om op de schouders der arbeidersklasse het risiko te doen neerkomen dat in groote mate het produkt is van het kapitalisme zelf.

Nu zullen de socialisten zeker antwoorden dat dergelyke beoordeeling van de kwestie geen waarde hecht aan de gevoelens van solidariteit die de arbeidende klasse moeten beheerschen en dat het een socialistische grondstelling is zich te vereenigen om aan de wederwaardigheden van het bestaan het hoofd te bieden. Maar deze heeren verwarren twee dingen: de arbeiderssolidariteit en den stryd tegen het regime. De arbeiderssolidariteit kan zeker een element van socialen vooruitgang zyn zoelang zy tot doel heeft de banden toe te halen tusschen alle leden van de arbeidersklasse, maar zy is dit slechts in de mate waarin zy tot doel heeft den stryd tegen de bronnen van alle maatschappelyk onrecht, het kapitalisme. Maar de regering doet geen beroep op de arbeiderssolidariteit voor den stryd tegen het kapitalisme; zy spekuleert alleen

ANTWOORD OP BESLUITEN.

Wegens gebrek aan plaatsruimte hebben we, ons ondanks, de polemieken met de afgescheurde minderheidsfraktie, gevoerd in oktober - en novembernummer van het Fransch bulletyn, moeten achterwegelaten. Het lykt ons nochtans dat we zonder nadere toelichting de voortzetting er van kunnen opnemen, daar de tekst op zichzelf elke verklaring overbodig maakt.

In haar nummer van 15 december 11. wil de "Linkskommunistische Fraktie" de besluiten trekken uit de met ons gevoerde polemieken in verband met de gebeurtenissen in Spanje. Het is haast overbodig te zeggen dat deze besluiten eindigen met er op te wyzen dat we geen enkel theoretisch argument hebben aangevoerd om onze stellingen te staven en dat wy het by gejammer en verontschuldigen gelaten hebben.

Dat we geen enkel ernstig theoretisch argument hebben aangevoerd om onze stellingen te staven kan in onderhavig geval alleen betoekenen dat we onze tegenstanders niet van de juistheid van ons standpunt hebben weten te overtuigen. Dat kunnen we alleen spytig vinden, maar het is nu eenmaal zoo. Voor wat betreft ons protest en onze terechtwyzingen tegenover het verdreuen van onze zinswyze doorheen heel het debat, die houden we steande. En dit schynt hen wel eenigzins overtuigd te hebben, waar zy toegeven dat geen enkele van onze "formuleeringen" of op wyst dat we ons voor een "heilige unie" zouden uitspreken... hy (de Bond), schryft "Communisme", heeft nooit beweerd dat het proletariaat de revolutie kon maken in het knolbuis van het kapitalistisch staatsapparaat. Heel zeker heeft zy nooit zoiets gezegd. Integendeel, de Bond heeft meer d an eens ^{gezegd} laatst nog in zyn oktober-bulletyn (dat de voorwaarde tot een zogevierenden oorlog tegen Franco was, de proletarische revolutie."

Buitengewoon. "Communisme" heeft nooit dergelyken zin voor schakeeringen aan den dag gelegd. Het lykt ons nochtans op zyn minst opvallend, dat tien maanden woordstryd en heftig protest van onzen kant noodig waren om hun het inzicht by te brengen dat we het ten minste niet openlyk -voor de "heilige unie" opnamen. Men zal moeten toegeven dat het debat aanzienlyk aan klaarheid had gewonnen, indien "Communisme" zich van in den beginne had voorgenomen onze stellingen te bestryden zoo als ze zyn. Het schynt overigens dat het niet zonder zekeren weersin zyn houding in dit opzicht heeft gewyzigd; enkele paragrafen verder immers, kan het aan de verzoeking niet weerstaan den draak te steken met een passus uit een onzer artikels, dien we reeds hebben toegelicht; or was hieromtrent werkelyk misverstand mogelyk, maar dan enkel in het geval dat men bedoelde passus en van den bytekst en van den algemeenen geest van het dokument zou losmaken. Overigens gunnen we de fraktie van harte het onschuldige genot van haar jacht op styl- en zinsbouwfouten, waaraan we ons zouden hebben schuldig kunnen maken.

Ten andere moeten we vaststellen dat de besluiten van "Communisme" geen enkel meningsverschil hebben uit den weg geruimd. Want, zoo we volgens onze links-kommunisten niet openlyk de "heilige unie" voorstaan, toch hebben we den weg aangetoond die er onvermydelyk moet toe leiden. Deze weg is de stryd tegen Franco. "Communisme" heeft het verkeerd voor als het schryft dat we de kwestie van den aard van den Spaanschen oorlog ontwyken. Het zal zich wellicht erinneren hoe de kwestie by den aanvang in den bond werd gesteld. Wy bewoerden dat men in Spanje te doen had met een burgeroorlog. De minderheid noemde het een imperialistis- schen oorlog. En in dit opzicht is het standpunt geenszins gewyzigd;

en zich hier hoe zy opnieuw in hun laatste nummer de kwestie stellen: "Hoe kan, by het bestaan van een kapitalistischen staat, het proletariaat zich een oogenblik aansluiten by een oorlog onder het beleid van dien staat? (dit is de eenige werkelykheid die in aanmerking dient genomen)-zelfs met het vooruitzicht zich van de controle over dien oorlog meester te maken?"

Deze zin wylt op het onderscheid tusschen de sub-jektivistische en -om den term te gebruiken- idealistische methode van de gewezen minderheid en de wetenschappelyke methode. Men vraagt zich werkelyk af met welk recht die menschen nog aanspraak maken op den naam van marxisten. Konden de Spaansche arbeiders, zelfs met het vooruitzicht zich meester te maken van het toezicht op den oorlog, zich by dien oorlog aansluiten? Indien deze manier om de zaak te beschouwen de juiste was, zou men moeten antwoorden: met dit vooruitzicht kan het proletariaat zich by om het even welken oorlog aansluiten. Want de oorlog "is slechts de voortzetting van de vredespolitiek met andere middelen". Des te zekerder kon het Spaansch proletariaat, met het vooruitzicht zich van de controle op den oorlog meester te maken, zich by den oorlog tegen Franco aansluiten". Maar alleen de manier om de kwestie te stellen, velt het oordeel over de kwestie zelf en legt nog enkel de bedoeling bloot een werkelyke analyse van de gegevens te ontwyken.

Indien het proletariaat het al of niet kon opnemen voor een oorlog naargelang het al of niet bestaan van de mogelijkheid tot controle op dien oorlog, kon men even goed beweren dat het proletariaat het al of niet voor een kapitalistischen staat kan opnemen naargelang het al of niet de mogelijkheid voorziet de controle over dien staat te kunnen in handen nemen. Welnu het marxisme beweert dat het proletariaat geenszins den kapitalistischen staat kan controleren (wat niet beteekent dat de aktie van het proletariaat er geen invloed op heeft) en dat bygevolg het proletariaat niet een stryd om het bezit van den kapitalistischen staat, maar wel om zyn vernietiging moet op het oog hebben. In werkelykheid berust de noodzakelykheid van het zich niet aansluiten by een oorlog door het proletariaat niet op het inzicht van de onmogelykheid tot controle erop, maar wel op het feit dat de oorlog, zooals elke andere aktie van een kapitalistischen staat, bydraagt tot het behoud van dien staat en van het kapitalisme. In dien zin moet het proletariaat den oorlog van de hand wyzen, evenzeer als het dit moet doen met de kapitalistische rationalisatie, en net als het dit had moeten doen met de na den oorlog ingeluide politiek van heropbouw, enz. enz. om het kapitalistisch karakter van dergelyke politiek.

Het zich aansluiten van het proletariaat by den oorlog tegen Franco (die een burgeroorlog en geen imperialistische oorlog is, wordt gerechtvaardigd juist om de zelfde redenen die ons een aansluiting by een kapitalistischen oorlog doen verwerpen. De gewezen minderheid ver-goot dat de oorlog tegen Franco is samengevallen en nie toevalligerwys met de oprichting van arbeidersmilitien, controlepatrooljes, met de inbeslagname door de arbeidersorganisaties van gebouwen, werkplaatsen, verkeersmiddelen, met de onteigening van landeryen door de boeren. Naar ons nederig inzicht waren zulke (oprichting van een arbeidersleger, een arbeiderspolitie, onteigeningen) symptomen van een sociale revolutie. Na veel aarzeling heeft de republikeinsche bourgeoisie zich by deze ontwikkeling enkel kunnen neerleggen zonder ze ongedaan te maken. En dank zy deze behoudige politiek en het voorraad van anarchisten en revolutionnair-socialisten (Poum.) heeft zy haar macht kunnen herstellen. Zy heeft nog geen einde kunnen stellen aan den tegen haar zin gevoerden oorlog tegen Franco, maar zy legt zich hierop toe. Slechts voor hem die de oogen sluiten voor de revolutie van Juli 1936, is er in het zich aansluiten van het proletariaat

riert by den oorlog tegen Franco, verraad geweest aan het socialisme en "heilige unie". Voor hen (en onze gewezen minderheid behoort tot deze kategorie) is er van revolutie geen sprake geweest, hoogstens van algemeene werkstaking met oproerig karakter. In Juli 1936 was "een oorlog onder leiding van den kapitalistischen staat" dus zeker niet de enige werkelyke faktor waarmede diende rekening gehouden te worden, zooals onze gewezen minderheid beweert, maar we stonden voer het bankroet van den burgerlyken staat als gevolg van zyn aarzeland optreden tegen de fascistische krachten in opstand tegen de wettelyke macht, en voor het in het strydpark treden van het proletariaat, dat zich in de plaats schuift van de wankelende wettige macht. In andere woorden er ontstaat een dubbelbewind en de revolutie meldt zich aan. De Bond begroette deze gebeurtenis als de aanvang van een stryd voor het socialisme.

Nu echter de politiek van de demokratisch (gestoond door socialisten en stalinisten), die er op gericht was de Spaansche arbeiders de strydmiddelen te onthouden, en de politiek van de fascistische staten, gepaard aan het gruwelyk verraad van anarchisten en FOUM, hun noodlottige uitwerking hebben gehad, meenen onze links-kommunisten een druck te mogen steken met de sociale revolutie in Spanje. By afwezigheid van een revolutionnaire party was geen revolutie mogelijk, zeggen ze. Gemakkelijker kan men er zich niet van af maken. Wy hebben deze houding bestempeld als een ontwyking, en een opgave van den stryd. Dit oordeel kwetst onze vroegere kameraden. Maar men oordeel zelf. De italiaensche fraktie, de bondgenooten van onze vroegere minderheid, heeft aan haar leden die in de arbeidersmilitien streden opdracht gegeven deze militien te ontbinden. In België werden zy die meenden den steun van de zoogenoemde demokratische belgische regering aan de politiek van kuipery en stryd tegen de spaansche revolutie te moeten aan de kaak stellen, door onze gewezen minderheid met smaad bejegend als verdodigers van de formele democratie. Ziedaar de feiten zooals ze zich werkelyk hebben voorgedaan, en die iedereen kan nagaan. En wy vinden er geen genoegens mee dat zy zouden worden ontsteld door een zoogezegd-extremistische voorstelling.

In een nota doet de Fraktie vaag uitschynen als zouden we geweigerd hebben te diskussieeren. Zy weet nochtans best dat deze weigering enkel slaat op den door haar voorgestelden vorm van die diskussies (in byeenkomsten enkel toegankelyk voor leden van den bond en de fraktie alleen). Wy noemden dergelyke byeenkomsten "intieme vergaderingen". En hiervan wilden we niet weten. Wy zyn bereid tot een ontmoeting by een openbare diskussie (over de modaliteiten hiervan zou onderling kunnen be-raadslagd worden om de beroepsnieuwsgierigen te weeren, dit weet de Fraktie heel wel) voor arbeidersgetuigen. De Fraktie is echter altyd tegenstander geweest van dergelyke ontmoetingen. Mocht zy echter tot andere inzichten gekomen zyn, zal zy ons hiervan op de hoogte moeten brengen: wy zyn nog altyd bereid. Ondertusschen kunnen wy hunne byschuldigen van "ontwyking" en hun opzet om "de waarheid" aan het licht te brengen enkel met schouderophalen beantwoorden.

oooooooooooooooooooo
IN DE REPUBLIKEINSCHE GEVANGENISSEN.

Het bericht is ons toegekomen, dat Hirsch Louis, hongaarsch uitgeweken arbeider, in de modelgevangenis van Barcelona is opgesloten. In 1922-1923 kwam hy naar België, waar hy tot de K.P. toetrad.

op de hoogere gevoelens van de arbeidersklasse om de onderlinge hulp van de arbeiders in de plaats te stellen van heffingen op het kapitaal ; en dit is niet het oproepen tot solidariteit maar een schandelijk bedrog op den rug der arbeiders.

IN DE REPUBLIKEINSCH GEVANGENISSEN. (vervolg blz. 6)

.....Hy was ook lid van het Bouwarbeiderssyndikaat en arbeidde zelfs enkele tyden by de kooperatief van Bouwarbeiders, sindsdien verdwenen. In 1923 vertrok hy naar Frankryk waar wy hem uit het oog verloren. Na tien maanden front is hy nu opgesloten in de modelgevangenis (4° gaandery, cel 303). Meer meldt de brief niet, want hy moest de censuur passeeren. Wy hebben getracht langs normalen weg in verbinding met hem te komen en hulp te verleen; maar tot hiertoe klaarblykelyk tevergeefs. De brief laat doorschemer dat deze kameraad, zooals waarschyndlyk al zyn lotgenooten, gebrek lydt. Wy verzoeken de kameraden of organisaties die ons inlichtingen zouden kunnen verstrekken in verband met de aanhouding of hechtenis van Hirsch ons hiervan zoo spoedig mogelyk op de hoogte te brengen. Hirsch is één van de talryke slachtoffers van de demokratisch-stalinistische reaktie die in republikeinsch Spanje hoogty viert. Het is de plicht van de Belgische en vreemde arbeiders, die hun regering niet hebben kunnen belotten tot de invoering van deze republikeinsche reaktie by te dragen, de slachtoffers er van ter hulp te komen.

HULP VOOR DE SPAANSCH REVOLUTIONAIRES.

Antwerpen: C.T. 10fr. S. 5fr. A.V. 5fr. Peer S. 5fr. W.T. 5fr. Van H. 10fr.
P.F. 20fr. R.L. 2.50fr. W. 2fr.
Ougrée, lyst N°3. ST.L. 10fr. E.Lon. 5fr. P.Fer. 2fr. Joséphine et Blanche
2fr. Ber.L. 3fr. X. 2fr. O.Hub. 25fr. D.J. 2fr. Pour que
la ligue entre en action 2.50fr. D.M. 2fr. H.Hub. 2fr. Des. 5fr. C.Hen. 2fr.
Cop. 2.50fr. F.S. 5fr. A.Del 2fr. A.B. 2fr. Alice et
Armand 5fr. Col. 2fr. Léon L. 2fr. B.V. 2fr. Fl. 1fr.
L.H. 5fr. E.M. 1fr. J.H. 3fr. Anonyme 10fr. Total 107.50
lyst N°4: Mot.Ed. 10fr. Anonyme 5fr. C.E. 10fr. H.J. 5fr. Pon.L. 10fr.
L.F. 10fr. Totaal 50fr.
lyst N°5: J.V. 5fr. J.B. 20fr. M.M. 5fr. S.M. 5fr. O.S. 20fr. D.D.L. 5fr.
Totaal 60fr.

Brussel: G.P. 10fr. M.L. 5fr.
Total: 307.50fr. Vorige lyst : 222fr.
Algemeen totaal: 531.50fr.
Gestorte sommen: Aan de vrienden van Durruti 200fr.
Steunfonds POUM. 200fr.

In kas: 231.50fr.

STEUN BULLETYN.

D. 20fr. FR. 20fr. R. 15fr. T. 20fr. L. 20fr. W. 17.50 Verkoop bulletyn:

HET KLASSEKARAKTER VAN DE SOCIALE VOORZIENINGEN IN RUSLAND.

In afwachting van de ongekondigde verschening van de Nederlandsche uitgave van de Rusland-brochure door Yvon, lykt ons de overname uit het PIC. -nummer van December, van volgend aan Yvon ontleend materiaal uiterst gewenscht.

Het is een feit, dat elke fabrieksdirekteur in zyn berekening van de kostprijzen by iedere roebel aan loon 30 kopek voegt in de rubriek "maatschappelyke verzekering". De vraag die ons interesseert is: wat vertegenwoordigen die 30%? - Waar blyven ze en wie profiteert er van? Er bestaat geen openbare begroeting welke de verdeeling van deze 30% loon, die van het arbeidsprodukt wordt afgetrokken, opgeeft. Men zou dan het gedeelte weten, dat verdwynt in de "proletarische" regeering.

Wy zyn dus genoodzaakt enkel over de "goedgekeurde" begroeting van de maatschappelyke verzekering te spreken. Deze werd over 1935 gepubliceerd in de Izvestia van 9 Juli 1933 en haart tot 1 van 6 miljard bewyst, dat de helft van de afgetrokken gelden niet voorkomt, want 30% van de salarissen bedraagt 12 miljard. Volgens Jdanov, Prawda van Leningrad 26-12-'34 was de som der salarissen 40 miljard.	
I betaling van ziekte - en ongevalverlof, jaarvakantie schadeloosstelling kraamvrouwen pensioen en invaliditeit	(in duizenden roebel)
Totaal: 2.017.340	1.023.500
II openbaar onderwijs, bewaarscholen, studiebeurzen verblyfplaatsen, parken en sportparken arbeidsinspectie en administratieve uitgaven	993.840 639.150 993.500 88.400
Totaal:	1.720.050
III verpleging en geneesmiddelen, bouw en onderhoud van ziekenhuizen rusthuizen en badplaatsen	1.709.160 455.750
Totaal:	2.164.910
Algemeen totaal:	5.902.300

By ziekte of verwonding heeft de arbeider van af de eerste dag recht op verzekeringsondersteuning, op voorwaarde, dat hy niet in staat tot werken is bevonden door de speciaal door de fabriek benoemde dokter of die van zyn woonwyk; de vrye keuze is verduwen. Degene die een heel dag op het werk mankeert en geen briefje kan toonen dat hem iets mankeert, wordt ontslagen als "deserteur van het arbeidsfront". Tot aan het 5 jarenplan had iedere zieke recht op salaris, maar toen men voor alles het kapitalisme wilde voorbystreven ging men deze voorziening besnoeien; er was een kostbare post geopend: de diplomatie.

De ondersteuning loopt van de helft tot het volle salaris naargelang de positie van den zieke. De ongeorganiseerde krygt niet meer dan de helft gedurende 30 dagen, daarna $\frac{2}{3}$. Als hy in het vakverbond gaat kan hy, als hy minstens 2 jaar gewerkt heeft in een fabriek of drie jaar in een ambacht, vanaf het begin het volle en by korter tyd $\frac{2}{3}$ van het salaris ontvangen. Dit is een middel om de arbeider aan zyn werkplaats te houden en voordelig als er een toevloed van nieuwe werkers is.

De georganiseerde seizoenarbeiders (in de bouwvakken: men bouwt in de 5 wintermaanden bys niet) ontvangen al naar hun oefentyd $\frac{2}{3}$ of $\frac{3}{4}$ gedurende 30 dagen, daarna 100%, maar niet langer dan 75 dagen, terwyl de anderen ontvangen tot ze hersteld zyn of invalide worden verklaard.

ZIEKTEVERZEKERING , VA*-De "oudarniks" en de gedekoreerden hebben eenig voordeel , want zy ontvangen vanaf het begin 100%. Wat de mynwerkers betreft , deze hebben slechts recht op 100%(hoelang hun oefen tyd ook is) als zy zonder mankeeren aan hun normen zyn gekomen gedurende de laatste twee maanden voor het ongeluk of de ziekte. Dit direkt verband tusschen werktempo en hoogte der uitkeering is een nieuwtje van het "socialisme" evenals het verband tusschen het recht om te leven en de discipline op het werk. Want degene die het werk heeft verlaten zonder toestemming van de direksie of werd weggestuurd met een "motief"(wegens te weinig discipline)heeft geen recht op maatschappelyke verzekering en verliest by nieuwe aanstelling zyn vroegere oefentyd.

De hoogte der ondersteuning wordt berekend naar het geheele salaris , de toeslag inbegrepen , maar de feestdagen worden niet betaald.

Vroeger kon men geen hogere ondersteuning krygen dan 300 roebel per maand en de groote salarissen waren er dus slecht aan toe. Nu is er alleen voor de ambtenaren een grens , maar de arbeiders en de specialisten van techniek , handel , industrie , landbouw en rekenkamer alsook de gedekoreerden hebben geen maximum. De verschillen in salaris zetten zich voort op elk gebied der maatschappelyke verzekering.

De jaarlykse vakansie voor iedereen en de rust voor kraamvrouwen zyn veroveringen der revolutie , waar men niet op een dergelyke manier durft aan komen . Iedere arbeider heeft dus recht op 12 werkdagen met behoud van loon; de ongezonde beroepen 24 dagen , waarvan ook de specialisten en verantwoordelyken profiteren , zeker vanwege de groote energie die zy besteden aan het regeren over de anderen.

Voor de 5jarenplannen was twee weken vakansie ongeveer gelyk aan 4% van een salaristoelage , waarvan de waarde veel hooger was dan nu. Tegenwoordig zyn die 4% meer dan veroffend door baas staat door de 10% loningbelasting , die al jaren lang van het loon wordt afgehouden.

De lage loonen van de onderste laag: de arbeiders en lagere ambtenaren lyden zoo onder de toestand , dat men ze vaak moet dwingen om van hun vakansie gebruik te maken. De voortdurende ellende dwingt de vader te smeken om verlof om tydens de vakansie te blijven werken om ten minste eens in t'jaar zyn loon te verdubbelen. Omdat men zich aan de strenge wet houdt , wordt dit "geluk" slechts zelden toegestaan.

Gedurende 56 dagen voor en 56 dagen na de bevalling heeft een werkende vrouw recht op betaalde rust , of ze arbeidster , ingenieur of toneelspeelster is. De belangrykheid en noodzaak hiervan zal niemand ontgaan , die weet dat het loon van de man zoo onvoldoende is geworden dat 40% van de arbeiders vrouwen zyn, die er het zware werk van de huishouding hebben bygehouden.

In theorie heeft men recht op pensioen als men niet meer in staat is om te werken , in praktyk werdt men zoolang men kan al is men 70. Een arbeider met een loon van 100 roebel per maand voelt weinig voor een pensioen van 25 of 50 roebel als het zwart brood 0,85 roebel per kilo kost en het tarwebrood 1.70 roebel. Wy kennen grysaards in Moskou , die 50 jaar in dezelfde fabriek hebben gewerkt en nu 35 roebel per maand pensioen ontvangen: de prys van twee kilo boter.

De gepensioneerden zijn van geen nut voor de overwinning der superieure techniek en grandioze industrie en ze zijn niet sterk genoeg om hun neus te laten gelden en daar de schaarste het menselijk gevoel heeft aggestempeld zijn ze misschien de ergste paria's van het regiem. Het lage salaris en de voortdurende inflatie hebben hen niet veroorloofd een kopje voor den ouden dag opzij te leggen.

De bureaucratie der pensioenzaken is zeer ingewikkeld en veelzijdig en stuurt de mensen vaak van het kasje naar de muur en laat ze nogmaals hun povere "almoes" verdienen, het instituut voor wetenschappelijk onderzoek en navorsching voor invaliditeit houdt zich alleen bezig met aan de invaliden hun pensioen te bewijzen.

"Vier jaar ervaring tonen ons, dat byna alle invaliden in staat zijn tot werken en wy houden ons speciaal bezig om ze weer aan het werk te brengen. De wetenschap geeft aan het woord invaliditeit een zeer betrekkelijke betekenis en veroorlooft ons een groot gedeelte van de invaliden weer in de produktie te brengen" (Izvestia 17-9-34.)

Toen de gepensioneerden uit ellende de gunst vroegen, tegen betaling in de goedkope fabrieksoetzaal te mogen eten antwoordde het vakver. orgaan in 1933: "Als ge uw lot wilt verbeteren, kameraden, komt aan het werk; we zullen voor u enige gemakkelijke baantjes vinden, overigens is het onmogelijk u de maaltijd in de fabriek te laten gebruiken; u weet wel dat dit niet goed gevonden kan worden door de kameraden, die werken". De porties waren niet voldoende voor de werkende arbeiders.

Het arbeiderspensioen varieert van 25 tot 50 roebel per maand en een enkele keer meer, alleen enkele stootbrigadiers kunnen 70 tot 80 roebel bereiken. Het pensioen is persoonlijk terwijl aan de weduwen en wezen van vooraanstaande personen van het regiem, de hooge partijverantwoordelijken, professoren en technici pensioenen van 250 tot 1000 roebel per maand en andere voorrechten, zoals het levenslang beschikken over een appartement of een villa voor het gezin van de "aanzienlijke", dat door de "socialistische" staat wordt verzorgd. Daarentegen hebben weduwe en wezen van een arbeider alleen recht op de fabriek en op de kolonie van maatschappelijke steun.

Als men deze twee miljard bekijkt, zijn ze OVER HET "KULTURELE" WERK. misschien voor zeer nuttige doeleinden gebruikt, maar geen kapitalistische staat heeft het aangedurfd dit aanvulling op het loon te noemen bv. het aanleggen en de onderhoud van parken of sportparken, waar men voor de toegang bovendien nog betalen moet.

Wat te zeggen van de "arbeidersklubs", waar de enige juiste, laatste richtsnoer wordt gepropageerd en waar niemand het recht heeft een meening te verkondigen die afwijkt van de rechtzinnige? Misschien is het een verzekering tegen kettery, maar een maatschappelijke verzekering is het niet.

De bewaarscholen heeten "kindertuinen", hoewel zelfs een speelplaats niet verplicht is. Behalve voor behoeftigen is betaling verplichtend.

Er schuilt een zekere wreldheid in om het op stukloon van de moeder gedurende het zogen van het kind "emancipatie" te noemen. Een besluit van Stalin zelf was noodig 7-8-35 om de leerboeken het eigendom te maken van degenen die ze betaald hebben. In de Izvestia van 8-8-35 leest men dat de staat er nog een voordeeltje aan had.

De Syndikale Kommissie zal dus van heden af "Belgisch Vakverbond" heeten. Met haar nieuwen naam heeft zij zich ook een nieuw statuut aangeschaft. Het verslag der debatten van het Kongres dat dit alles verwezenlijkt heeft, gaat heel gemakkelijk op twee kolommen van het voornaamste dagblad der B.W.P. Het volstaat aan te stippen dat op dit kongres een voorstel van een der kongressisten om de diskussie der artikels van het nieuw statuut te doen voorafgaan door een algemeene diskussie, voorop werd, om tegelijkertijd de atmosfeer en de werkelijke beteekenis van het kongres weer te geven. Een kongres van vertegenwoordigers der arbeidersmassa's, die diskussieeren over de strijdmiddelen en de organisatie der arbeidersklasse met het oog op haar ontvoogding? Neen. Vergadering van syndikale funktionnarissen, beraadslaging van administrateurs, van zaakwaarnemers van maatschappijen die voor doel hebben de arbeiders te bevoeden met de weldaden van het "sociale" kapitalisme, ziedaar wat het kongres van 5 December geweest is.

De nieuwe statuten worden voorafgegaan door een "beginselverklaring", het eenige van dit kongres dat er iets of wat aan herinnert wat de vakbeweging geweest is. Overbodig te zeggen dat die verklaring niet de minste diskussie voor gevolg had. Die funktionnarissen waren daar ondereen, en zoo kwesties als de afbakening van het syndikaal terrein en die der bijdragen van aard zijn om hen op te winden, het doel van den ontvoogdingsstrijd der arbeidersklasse, dien zij beweren te vertegenwoordigen, laat hen volkomen koud. Onze bureaukraten hebben te veel praktischen zin om hun tijd met dergelijke beuzelarijen zoek te brengen. Nochtans was er een beginselverklaring noodig. Hoe ver ook de huidige vakbeweging verwijderd moge zijn van het ideaal en de verzuchting der arbeidersklasse naar haar ontvoogding, zij kan deze niet zonder meer buiten beschouwing laten. De wensch naar ontvoogding van de arbeidersklasse is een werkelijkheid en, willen zij niet op wolken bouwen, de bureaukraten hebben er rekening mee te houden. Te meer daar de huidige vakbeweging er alle belang bij heeft het te doen voorkomen alsof zij niet veranderd is ten opzichte van de gestelde doeleinden, dat zij nog altijd de gids van vroeger blijft, de verpersoonlijking van het streven van het proletariaat naar zijn volledige bevrijding. In dit opzicht is het niet zonder belang na te gaan in welke termen de vakbondfunktionnarissen tegenwoordig spreken over de einddoelen van de arbeidersbeweging en de middelen om hen te bereiken.

+ +

De beginselverklaring vangt aan met het "Belgisch Vakverbond" nader te bepalen: "het organisme dat al de arbeiders moet vereenigen die door het kapitalistisch regiem van het integraal produkt van hun arbeid beroofd worden". Daarom groepeerde het alle arbeiders zonder onderscheid van geloof of opinie, met het oog op hun materieele en zedelijke ontvoogding".

Naar deze termen te oordeelen heeft het er van weg dat het Vakverbond de organisatie van de arbeidersklasse wil zijn, deze die alle arbeiders vereenigt, en te dien einde slechts van één standpunt vertrekt, dat van de klassebelangen, van de belangen der loonarbeiders.

Indien het kongres dat werkelijk bedoeld heeft, dan moet er toch vastgesteld worden dat de termen van de nieuwe verklaring veel minder

duidelijk zijndan degene die in andere omstandigheden gebruikt werden. Op het Kongres van 15 Juli 1922, een der belangrijkste dat de Syndikale Kommissie ooit gehouden heeft, werd de rol van het syndikalisme aldus bepaald: "Ten opzichte van het werk der dagelijksche eischen beoogt het syndikalisme de regeling van de samenwerking in den strijd, de verhooging van den welstand der arbeiders door de verwezenlijking van onmiddellijke verbeteringen.. Maar dit werk is slechts ééne zijde van de taak van het syndikalisme; het bereidt de volledige ontvoogding van den mensch voor en het stelt vast dat het syndikaat, heden een groepeeringsgroep ter verweer, in de toekomst de produktie- en herverdeelingsgroep zal zijn, de basis der maatschappelijke reorganisatie.

"Het Kongres verklaart dat die dubbele taak, de dagelijksche en die der toekomst, voortvloeit uit den toestand van den loonarbeider die op de klasse weegt, en die het voor alle arbeiders, wat hun opinies of politieke of filosofische tendensen ook zijn mogen, een plicht maakt toe te hooren aan de essentieele groepeeringsgroep die het syndikalisme is." De plicht van den arbeider zich te vereenigen in den schoot van het syndikaat wordt hier afgeleid uit zijn situatie van loonarbeider. Het vroegere statuut der Syndikale Kommissie zei ten andere uitdrukkelijk (wij weten niet wat het nieuwe te dien opzichte zegt daar dit niet in de socialistische pers verscheen) dat een der voornaamste doeleinden de "afschaffing van den loonarbeid" was. De nieuwe beginselverklaring gebruikt slechts het woord loonarbeider daar waar er sprake is van de verbetering van de arbeidsvoorwaarden en van de verhooging van levenspeil, wat als het doel van den dagelijkschen strijd aangegeven wordt. Betreft het hier een eenvoudige vergetelheid of het gevolg van den wensch de werkelijkheid meer te benaderen door een vernieuwing van de beteekenis van het woord? We gelooven er niets van. Het Vakverbond staat de groepeeringsgroep van alle arbeiders voor, die door het kapitalisme van het integraal produkt van hun arbeid beroofd worden". Men zal zeggen: wat het Vakverbond hierdoor verstaat, maar dat zijn de loonarbeiders. Dat is niet zeker. In ieder geval komt het er nog altijd op aan de beteekenis van het woord "loonarbeider" nader te verklaren. Men heeft tegenwoordig in de socialistische middens de gewoonte bij de arbeiders categorieën van menschen in te lijven onder voorwendsel dat ook zij van een "loon"leven - waarvan de levensvoorwaarden en de bronnen van inkomsten zeer verschillen van die van de massa der proletariërs. Bedrijfsleiders, beheerders van naamloze vennootschappen, techniekers die met de funktie van technisch bestuurder die van bestuurder zonder meer kumuleeren, hooge funktionnarissen, intellektueelen en kunstenaars worden gemakkelijk bij de klasse der "arbeiders" ingeschaald, hoewel hun inkomen ("opbrengst van hun arbeid" nochtans) tien, twintig, dertigmaal hooger is dan dat van de massa der arbeiders. Beschouwt het Vakverbond ook deze "arbeiders" als "beroofd door het kapitalisme van het integraal produkt van hun arbeid"?

Het socialisme en het syndikalisme hebben zoo een groote aantrekkingskracht op de arbeidersklasse gehad omdat deze begrippen het gelijkheidsideaal inhielden (dat de arbeiders nooit verward hebben met de stomiteiten die de bourgeoisie daarover ten beste geeft: iedereen zou hetzelfde eten, hetzelfde kostuum krijgen enz!). Wanneer men de bezetenheid beschouwt waarmee de socialisten (en hier gaan ze heelemaal met Stalin akkoord) dit punt van het socialistisch programma verloochenen, dan is het

(1) We meenen het overbodig er hier aan te herinneren hoe Marx de formule van het "integraal produkt" van den arbeid dat de arbeider moest opeischen kritikeerde. Er zou niets op te zeggen vallen indien het Vakverbond onder dezen eisch verstond dat zij een einde wilde stellen aan alle uitbuiting. Maar juist hieraan moet getwijfeld worden.

meer dan waarschijnlijk dat interpretaties zooals wij ze hooger gaven over de beginselverklaring van het Vakverbond, tamelijk juist moeten overeenstemmen met wat hun verdedigers er van verwachten.

Beschouwen we nu het maatschappelijk regiem dat het Vakverbond wil tot stand brengen. Het wil de "economische bevrijding" der arbeiders, die aan iedereen "de volle individueele vrijheid alsmede de ontplooiing van (zijn) menschenlijke persoonlijkheid" zal verzekeren. Om daar te geraken "moet de politieke democratie aangevuld worden met de economische democratie en dit buiten alle staats- of bureaukratisch optreden. Het vakverbond zal alle middelen in het werk stellen om tot deze volledige maatschappelijke omvorming te naderen, door vooral de nationalisatie der basis-industrieën in het middenpunt te stellen." Toen de socialistische beweging nog in haar beginstadium stond, leverde Marx een zwaren strijd om te bewijzen hoezeer het woord democratie gekoppeld aan den term socialisme, tekort schoot om het politiek ideaal aan te duiden dat door de arbeidersklasse moest verwezenlijkt worden. Het kommunisme, dat de verdwijning der tegenstellingen in den schoot der maatschappij veronderstelt, laat het democratisch ideaal achter zich, want dit laatste kan alleen gelden voor een maatschappij waar een overheid zou noodig zijn om de wil van de meerderheid van het volk te doen uitvoeren tegen den wil van een minderheid in, en die dus alzeer niet kommunistisch zou zijn. Sindsdien hebben de gebeurtenissen bewezen wat de democratie in een kapitalistisch regiem zoal kan zijn : een leugen zonder meer. Maar, zal men zeggen, het Vakverbond wil de democratie op politiek gebied vervolledigen, er een werkelijke democratie van maken, die nu onmogelijk is omdat die democratie slechts van toepassing is, en slechts van toepassing kan zijn zoolang het kapitalisme duurt, op de politieke bovenstructuur, zonder de basis van de maatschappij te omvatten, haar economische grondvesten. Maar, in dat geval, waarom niet duidelijke taal gevoerd? De resolutie van 1922 sprak van het syndikaat als "verzetgroepeerings" in de huidige maatschappij en die, in de toekomst "produktie- en herverdeelingsgroep" worden moest, "de basis - zegt de resolutie nog - der maatschappelijke reorganisatie". Dat was, men moet het toegeven, nog de gebruikelijke manier om van de socialistische omvorming te spreken - hoewel reeds in die periode het maar de waarde had van een zondagsermoen. Het klasse-organisme van het proletariaat moest de spil der socialistische maatschappij worden. En niet, in tegenstelling tot wat de huidige socialistische theoretici verkondigen, omdat men te weinig belang schonk aan de maatschappelijke lagen die er buiten het proletariaat bestaan, de boeren en de middenklasse, maar omdat men op dat oogenblik nog de overtuiging bezat dat de voornaamste en eigenlijk éénige doorvoerder van de socialistische omvorming het proletariaat kon zijn. Deze manier om het vraagstuk te stellen was de eenig juiste want er was onder verstaan - zonder het daarom duidelijk te zeggen, en dat was iets wat men aan de syndikalistische doktrine ontleend had, die met den Staat geen rekening houdt, iets wat ontegensprekelijk een der zwakke punten van alle syndikalistische doktrines is - de noodzakelijkheid van de vernietiging van den kapitalistischen staat en van een doorgedreven klassenstrijd. Het syndikaat stond tegenover heel de maatschappij : De volledige ontwikkeling van het syndikaat en het bestaan van de kapitalistische maatschappij sloten elkaar wederkerig uit. Deze onherleidbare, absolute onverenigbaarheid is voor de huidige leiders van het Vakverbond geen vaststaand feit meer. Zij blijft slechts bestaan zoolang de politieke democratie niet aanwezig is. En daar het Vakverbond het bestaan van een politieke democratie vaststelt moet de rol van het syndikaat zich nu

beperken tot de verdediging van die democratie, tot haar verdieping door haar van het politieke op het economische plan te doen overgaan. De eisch van de economische democratie kan geenszins beteekenen dat het syndikaat de "basis der maatschappelijke reorganisatie" wordt, hij kan alleen willen zeggen dat de syndikaten wenschen "iets te zeggen" te hebben op economisch gebied. Opdat het syndikaat zijn functie zou kunnen vervullen tot het uiterste is de verdwijning van het kapitalistisch regiem niet meer noodig, dus ook niet zijn vernietiging; integendeel willen de syndikaten in de huidige maatschappij ingelijfd worden. Ziedaar de zin van den eisch der economische democratie.

"Het Vakverbond - zegt verder de verklaring - roept alle arbeiders op "om zich te vereenigen in zijn organisaties, waar zij een geest zullen aantreffen waarvan de schoonheid en de verhevenheid zich scherp afteekenen van dengene die de kapitalistische maatschappij kenteekent." Hoe zouden de arbeiders iets anders dan een kapitalistischen geest kunnen vinden in vakbonden die ingelijfd zijn in het kapitalistisch uitbuitingsregiem? Men kan tot in der eeuwigheid blijven deklameeren over de "solidariteit", de "gerechtigheid" en de "vrijheid"; dat zal niets aan den inhoud van de vakbondspolitiek veranderen. In het kapitalisme ingelijfd zullen de syndikaten nooit iets anders kunnen verdedigen en doen zegevieren dan een kapitalistische "solidariteit", een "kapitalistische gerechtigheid"; en wat de vrijheid aangaat, we weten maar al te goed wat die onder de diktatuur van het kapitalisme waard is. Het is niet het feit dat syndikale funktionnarissen - die zich heelemaal thuisvoelen in een regiem waar ze veel meer dan hun deel bekomen - tot regeeringsfuncties of andere officiële posten toegelaten worden dat veel zal veranderen aan wat tegenwoordig bestaat.

De beginselverklaring drukt er verder nog op dat het een mogelijkheid en een plicht voor alle arbeiders "van alle opinies en strekkingen" is om zich bij het Vakverbond aan te sluiten. De Syndikale Kommissie had dat reeds in 1922 gedaan. Maar tegelijkertijd zorgde ze er voor "de B.W.P. als de politieke uitdrukking van de Belgische arbeidersklasse" te erkennen. Dat was het achterpoortje dat de reformistische bonzen de mogelijkheid gaf de kommunistische vakbondsleden buiten de wet te verklaren. Die hartschietelijke (!) verdedigers der democratie begonnen met alle pogingen om een arbeiderspartij buiten de B.W.P. te vormen, te verbieden. De jacht op de revolutionaire arbeiders werd ingezet. De reformistische leiders hebben zich tegenover hen alles veroorloofd, overlevering aan het bourgeois-gerecht en politie inbegrepen. In de "wilde" stakingen, ttz. deze die door de verdedigers der "economische democratie" niet "toegelaten" worden, zijn de vakbondleiders gelukkig met de gendarmerie samen te kunnen werken. De geest die de vakbondbeweging bezielt is inderdaad zeer schoon en zeer verheven...

Een spreker, die er veel belang bij heeft dit te doen, heeft per radio een lofzang over dat laatste kongres afgestoken. Hij heeft het voorgesteld als een keerpunt in de geschiedenis der vakbeweging: het centraal organisme was eindelijk gevolmachtigd de arbeidersaktie in haar geheel te leiden. De strijd per beroep zou men nu kunnen vervangen door den strijd van de heele klasse. Het weze ons toegelaten de illusies van dezen naieven of ..uitgeslapen verslaggever niet te deelen. Het is juist dat het Vakverbond thans over middelen beschikt die men nooit aan de Syndikale Kommissie heeft willen toestaan. Maar indien vroeger de beroepsorganismen het centraal vakbondorganisme geen uitgebreide machten wilden verleenen voor de leiding der stakingen, dan was het omdat zij vreesden dat de strijd een te groote uitbreiding zou nemen en aldus de pogingen der reformistische lei-

leiders om tot een verstandhouding met de patroons te komen, zou belemmeren. Thans treedt de strijd der arbeiders buiten de kaders van het beroep, zeer tegen den zin der reformistische leiders. De beroepssyndikaten zijn te zwak om dien strijd in te dijken. Er is een sterker organisme van doen, een dat meer aangepast is bij het massa-karakter der stakingen. Het Vakverbond is het aangewezen organisme om deze taak te vervullen. De stakingen van Juni 1936 hebben het bewezen. Het zijn niet meer de beroepscentrales die aan de arbeiders de illusie kunnen schenken hun strijd te leiden, wanneer de arbeiders hun buik vol krijgen van de bewuste sla-perigheid der beroepssyndikaten, en hun eigen lot in handen nemen. De Syndikale Kommissie is in de ogen der arbeiders van minder verdacht al-looi; haar onderdanigheid tegenover de kapitalistische machten is nog niet zoo klaar aan den dag gekomen. Daar waar de beroepscentrales meer en meer dreigen te gaan mislukken, in het versmoren der maatschappelijke konflikten, in het breken van stakingen, daar kan het Vakverbond nog al-tijd meer kans op slagen hebben.

In dien zin, maar ook alleen in dien zin, kan men van een keerpunt in de geschiedenis van de Syndikale Kommissie spreken.

Volgende brochures zijn te verkrijgen by het beheer :

Roza Luxemburg: Massastaking , Party en Vakbonden. Prys: 4fr.

Lenin : Staat en Revolutie . 3.50fr. .

Karl Marx : Het Kommunistisch Manifest .- 1. fr.

E. Gorter : Het Historisch Materialisme . 2.50 fr.

Grondslagen van het Kommunisme . 1.50 fr.

Open Brief aan Lenin . 1. fr.

Klassemooral. 0.50 fr.

De Sovjet-Regering en de IIIe Internationale. 0.75 fr.

Imperialisme , wereldoorlog en soc. democratie 2.50 fr.

De Wereldrevolutie. 2.50

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX